

ԱՐԵՎ ԹԱՇԻՆ Ը ՀՈՑԵԿԱՑԵԱ

ନ୍ତି ଦାନ୍ତିଶୀଳ କେ
ନ୍ତି ଲା ସାନୁଧରି

ପ୍ରକାଶକ ନମ୍ବର ୩୧

გახა ბი იყვნენ. ჩვენთვი

3

ლიტერატურასა და ხელოვნების შესახებ
კარლ მარქსის არ აქვს სისტემატიური ბაში, რომელშიც კაპიტალისტური წარ-
შემოძიება, საეციალური გამოყვავლები და მოძღვანელის, თეორით არა-კაპიტალისტუ-
რის განვითარება, მაგრავი და მარქსის განვითარება, მაგრავი და მარქსის განვითარება,

ტერიტორიას და ხელოვნების შესახებ. ამ ცეკვითი მის მიერ გამოთქმული გრილალ-
რი დიდების მუკლუმბა, ასაცემის გველია, ამ შესაბამება ის ფურცლების არადინობას, რომელიც მნიშვნელოვანი და ლიტერატურის და
ხელოვნების პრობლემებს. ეს გასახებიც
არის. კარტ მარქსი უმთავრესად სხვა სისა-
ტოს საკუთრებზე (პოლიტიკურ, ეკონომიკურ,
ფილოსოფიურ და სხვ.) უზღვეობად მუშა-
ობა და ამავე დროს პრაქტიკული მონაწილეობის მიღება პროლეტარიატის კლასიურ
ბრძოლებში. მარქსი თავის შეხელულებებს
ლიტერატურისა და ხელოვნების შესახებ
ამავედან პროლეტარიატის ჩაბოლოებულ-
რი ბრძოლის სკონხებთან დაკავშირებით.
მაგრამ მიუხედავად ამისა, ლიტერატურის
და ხელოვნების სკონხებზე მარქსის მიერ
დატოვებული მექანიზმების მნიშვნელო-
ბა განუსაზღვრულია.

თავის კანისძირულ უნიტერებში მარქსი
აუკრიცხულ მიმდინარეობა არ არის უსა-
კონკრეტული, არ არის უსაკონკრეტული.

ელოვანების შესახებ
აში, რომელშიაც კაპიტალისტური წარ-
იგება ბატონობს, თვით არა-კაპიტალისტუ-
რი მშაქონებლიც გორჩილება კაპიტალი-
სტურ წარმოების წესებს, საილიტურაცი-
ო ისევ ბალზაკი მოჰყავს (ი. ქარ. გან.
15.).

გარდა შექსპირისა, სოფოკლესა და ბალ-
ზაკის „კაპიტალის“ ყელა ტომებში

ბერლინის უნივერსიტეტში სწავლის წლები (1835—1841) მარქსი ძლიერ გატაცებით სწავლობდა ლიტერატურის და ხელობრის ისტორიის, ან, როგორც თოლიონ დროის ერთ-ერთ უცილში თვალის მიზნი, ვინაიდნენ მეცნიერების და ხელობრებისათვის". მარქსი კოხუობობს კლიმატურ გერმანული ქალეტის არმომაღლენლების შრომებს: ვინკელმანის ხელოვნების ისტორიიდან", ჟოლგერის ერგონივების და იქვე სწერდა თვალის მოსარებებს.

უცა მას შემდეგ, რაც ნამდვილი მხატვრობითი შეკვეთება, ჩაისახა, აქედამ მარქსი მიტკებდნენ, რომ „ხელოვნების სურარიშ კრიბილი სახელები ხშირად წარმოსადგებიან ხელოვნების ჯერ ფრთველი დაბალი, განუვათოებელი ს: ვეხუხებილია". მაჩვინი ემიგრაციაში შეუსაბამისი მიზანების და ორკვევს მას. მარქსი სწერს: „ცრიბილა, რომ ბერლინული მითოლოგია — იყო ბერძნული ხელოვნების ასა გარეთ ასევნანია არაშელ მიმდინარეობის გრძის ნუ ზუ ელეგეტიული. ტელეგრაფის, რომის გზის, იორქემბავლის და სკლიფოვის გვირდით შესალებელია ასევნობლის ბურგეზე ისეთ შეხედულება, და საზოგადოებრივი ურთიერთობის, საკით გა-

ପାଇଁ ଏକ ମହିନେ ପରିଦିନାଟିକା

გადამზადება საზოგადოება (ინ ყოველი სა-
ხრისი). ე. ი საზოგადოებას, თავისით-
ი გულისხმიერება". მარქსის აზრით, ბერძ-
ნი ხელოვნების ნიადგი შეიძლება ყო-
იყო მხრილოდ ბუნებისადმი მითოლო-
გი მოდგრა. ამ წესს დაკვირვება გარეშე
არ შეიძლება და არამარტინის მი-
ხს პარობები აღარ ასებობს. ამიტომ
ძნელი ფანტაზია, მითოლოგია ვერ შე-
ეძლება განვითარდეს რეინის გზების, ლევ-
- ტოლედების ეპოქაში. სა-
ის და ჰერიტეს მითოლოგიური სახეები
ხოლო კონკრეტული ფორმის მის პოლ-
ონის შემცირებით ეკიდებიდა მის პოლ-
ონურ ჩემპიონს და დანერლობას, ისი-
ს დანერლო ცირკულარი გარესაცმი
(1544 წ. 21 სექტემბერი) ადასტურებს ისე,
რა სა დიდ ყურადღებას აქციება უკა-
ვალის" ავტორი ჰანკის ზემოქმედებას
და ჰანკის უალონის მეგობრების
და გაგრძელებულისა დორების, შეგრძნე-
ბი კანონდებისა კ მარქსის ზეავლენით ჰა-
ნკის პოლოტიური ლიტერა გამტევილი.
თითო მის უკავა შემცირების მის სისხლი". ჰან-

